

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/83/2016
Identifikačné číslo spisu:	7713219597
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7713219597.1

UZNESENIE

I. súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu ZH Kreditu, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 36 049 581, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, proti žalovanej W. M., bytom X., zastúpenej JUDr. Ladislavom Pirovitsom, advokátom, so sídlom Ľ. Štúra 29, 077 54 Kráľovský Chlmec, IČO: 35 563 508, o zaplatenie 186,93 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Michalovce, sp.zn. 5C 82/2014, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 8. decembra 2015 sp.zn. 5Co 1037/2014 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 20. októbra 2014, č.k. 5C 82/2014-112 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 54,57 eur, poplatku z omeškania 0,2% denne zo sumy 54,57 eur od 9. septembra 1998 do zaplatenia a trov konania. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 304,34 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že právo žalobcu sa premlčalo a žalovaná sa dovolala premlčania práva. Súd prvého stupňa vyslovil aj vážne pochybnosti o vecnej aktívnej legitimácii žalobcu.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 8. decembra 2015 sp.zn. 5Co 1037/2014 zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil s tým, že vec bude po právoplatnosti uznesenia postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Želova 2a, Bratislava, IČO: 30 796 482 (ďalej len „úrad“). V odôvodnení uviedol, že žalobca ako postupník, uzavrel 7. júla 2005 so správcom ako postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej nadobudol pohľadávku voči žalovanej, ktorá je predmetom žaloby - dlžné poistné spolu s prísl. a

všetkými právami s ňou spojenými (§ 23 ods. 2 zák.č. 273/1994 Z.z., účinného do 31. októbra 2004). Odvolací súd posúdil nárok na zaplatenie dlžného poistného a poplatku z omeškania, ako verejnoprávny nárok z vykonávania verejného zdravotného poistenia (pojem definovaný do 1. novembra 2004 v zák.č. 273/1994 Z.z., teraz v zák. č. 581/2004 Z.z. o zdravotnom poistení) je činnosť vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami, o ktorom autoritatívne rozhodovala zdravotná poisťovňa, ako predstaviteľ štátnej správy v oblasti zdravotného poistenia. V čase postúpenia pohľadávky (7. júla 2005) bol účinný zák.č. 581/2004 Z.z., ktorý v § 85h určil, že o nárokoch z dlžného poistného, o nárokoch na poplatok z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie rozhoduje úrad, súd preto nemal právomoc konať o nároku žalobcu na zaplatenie poistného 101,41 eur a poplatku z omeškania 0,2% denne, počítaného z uvedenej sumy od 9. novembra 1998 do zaplatenia. Podľa súdnej praxe (R 8/2005 Zbierky stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR) nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie je dlhom z práva verejného, pri ktorom poisťovňa vykonáva určitý rozsah správy vecí verejných na základe zákonného zmocnenia, resp. právny vzťah medzi žalobcom ako postupníkom pohľadávky na zaplatenie poistného na zdravotné poistenie a žalovanou ako platiteľom tohto poistného, je vzťahom verejnoprávnej povahy, ktorý nemožno podradiť pod vzťahy výslovne vypočítané v § 7 ods. 1 O.s.p. (nejde o vzťah občianskoprávny, pracovný, rodinný, družstevný, obchodný, podnikateľský a hospodársky), ani pod vzťahy, na ktoré dopadá ods. 3 cit. ust. (žiaden zákon neustanovuje, že o poplatku z omeškania s platením poistného na zdravotné poistenie rozhoduje súd), preto vec vyplývajúcu z tohto verejnoprávneho vzťahu, súdy v občianskom súdnom konaní podľa tretej a štvrtej časti O.s.p. neprejednávajú a nerozhodujú (uznesenie NS SR 6Cdo 102/2011 z 18. apríla 2012 a uznesenie 6Rks 1/2010 z 21. apríla 2010). Nedostatok právomoci je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, preto napadnutý rozsudok musel byť zrušený a konanie muselo byť zastavené a vec musí byť postúpená úradu. Vzhľadom na to, že nie je daná právomoc súdu na prejednanie tejto veci, nebolo možné rozhodnúť ani o trovách konania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 236 a § 237 písm. b/ a f/ v spojení s ust. § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Uviedla, že postupom súdu sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, výrok nie je v súlade s odôvodnením, so zákonom a je neúplné a preto nepreskúmateľné, odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu je ústavne neakceptovateľné a arbitrárne, keďže odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedal presvedčivú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vo výroku súdu chýba rozhodnutie o trovách doterajšieho súdneho konania a najmä o tom, ktorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie bolo zastavené už po vydaní platobného rozkazu, podaním odporu a rozhodovaní v prvom stupni aj v rámci odvolacieho konania. Ide o dovoláciu námietku z dôvodu absencie časti výroku uznesenia podľa zákona, nie o trovách a výške trov konania. To všetko považuje za porušenie spravodlivého súdneho procesu, keďže ako účastníčka konania nevyvolala tento spor a bolo by nezákonné a nespravodlivé, aby znášala trovy súdneho konania, ktorého zastavenie nezavinila a nespôsobila a zrejme nie bezúspešne sa v súdnom konaní aj bránila. Ďalej namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, keďže odvolací súd nevyhodnotil dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti a dokazovanie v tom smere, či zmluva o postúpení pohľadávky bola a či mohla byť vzhľadom na povahu pohľadávky platne uzatvorená a v akom rozsahu. Teda otázku ne/platnosti právneho úkonu predbežne neposúdil, a to napriek tomu, že z odôvodnenia uznesenia implicitne vyplýva nemožnosť, resp. obmedzená možnosť s verejnoprávnymi nárokmi nakladať. Odvolací súd vzhľadom na postúpenie veci sa nevysporiadal ani s otázkou spôsobilosti pohľadávky vôbec, ktorá bola predmetom zmluvy na postúpenie, keďže táto zo strany poisťovne nikdy nebola predpísaná (uplatnená). Navyše v rozpore so zákonom sa vysporiadal s otázkou postúpenia veci Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, keďže v čase postúpenia pohľadávky 7. júla 2005 ust. § 85h v zákone č. 581/2004 Z.z. ešte neexistovalo a ex offio tomuto orgánu ani toho času neprislúcha predpísať poistné z obdobia roku 1998 bez podnetu (uplatnenia) už neexistujúceho subjektu (poisťovne), ktorá vo veci jedine mohla konať. Posúdenie týchto podstatných dôvodov má dopad na posúdenie otázky aktívnej legitímácie žalobcu, na oprávnenosť nároku a najmä na posúdenie, či vôbec v danej konkrétnej veci bolo možné, kedy poistné nebolo ani predpísané, vyrubené postúpiť inému orgánu na rozhodnutie, v čase, kedy ust. § 85h v zákone č. 581/2004 Z.z. ani obdobné ani nebolo ešte upravené.

Rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Má za to, že napadnuté uznesenie je zmätočné, nepreskúmateľné a nie je v súlade so skutočným stavom veci ako ani so zákonom. Predovšetkým považuje za potrebné ustáliť, že predmetom tohto konania, ako to vyplýva aj z návrhu žalobcu, bolo a je vymáhanie postúpenej pohľadávky s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými a vzťah medzi žalobcom a žalovanou v skutočnosti je iba v polohe uplatneného nároku. Žalobca si uplatnil v tomto konaní nárok z postúpenej a prevzatej pohľadávky, ktorá voči nej nikdy nebola spôsobilou pohľadávkou na uplatnenie nároku na vymáhanie súdnou ako ani inou cestou, keďže neexistovala. Pohľadávku žalobca odkúpil v celku ako balík, ktorý neobsahuje uplatnený nárok, keďže poisťné nemohlo ani nebolo voči nej predpísané a preto nebol a nemohol byť vydaný ani platobný výmer. Žalobca nadobudol pohľadávku na vymáhanie, nie nárok na vyrubenie, zaplatenie poisťného od SKP na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 7. júla 2005, kedy bolo dôležité posúdiť, v akom rozsahu a v akom kontexte voči zdravotnej poisťovni v konkurze a následne vo vzťahu k žalobcovi. Podľa nej medzi žalobcom a ňou ide o postúpení pohľadávky na vymáhanie o vzťah vyložene občianskoprávny a je druhoradým, či žalobca mal na to aktívnu legitimáciu alebo nie a v akom rozsahu, dôležitým je, že podal žalobu na súd nedôvodne a preto správne súd prvého stupňa túto žalobu zamietol s náhradou trov konania. Odvolací súd opomenul rozhodnúť o trovách konania. Poukázala na to, že súdom citované ust. § 85h v zákone č. 581/2004 Z.z. v čase postúpenia pohľadávky sa nenachádzalo. Súhlasí s názorom súdu prvého stupňa v tom, že vzhľadom na špecifickosť postúpenej pohľadávky postúpením pohľadávky na žalobcu tento nezískal všetky práva z poistenia, ako mala zdravotná poisťovňa, pretože nie je zdravotnou poisťovňou. Aplikácia ustanovení zák. č. 273/1994 Z.z. sa podľa názoru súdu môže vzťahovať iba na oprávnenosť vzniku pohľadávky zo zdravotného poistenia a na správnosť výšky uplatnenej pohľadávky, pretože dlžníkovi postúpenie pohľadávky nebráni namietat' jej právny dôvod a výšku. Na ostatné vzťahy vyplývajúce zo záväzkového vzťahu je preto potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia o záväzkových vzťahoch podľa Občianskeho zákonníka, a to vrátane otázky premlčania nároku. Preto trvá na tom, že na preukázanie dôvodnosti nároku nepredložil žalobca žiadny relevantný doklad a vo svojom vyjadrení potvrdil, že prihlášky poistencov mu neboli pri postúpení pohľadávok poskytnuté a nepredložil ani výkaz nedoplatkov. Základnou otázkou tohto konania teda malo byť a pred súdom prvého stupňa aj bolo, či žalobca účinne nadobudol pohľadávku, ktorá sa týkala jej poisťného plnenia. Takúto pohľadávku žalobca právne účinne neprevzal, keďže nebola poisťencom B. zdravotnej poisťovni a voči nej nebolo v zákonnej lehote vyrubené poisťné ako ani poplatky z omeškania v zmysle vtedy platného právneho predpisu. Poukázala na ust. § 19 ods. 2 a ods. 3, § 21 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. (v znení platnom do 9. októbra 2002), kedy je evidentné, že je podstatný rozdiel medzi splatnosťou poisťného, predpísaním poisťného, premlčaním práva predpísať poisťné a premlčaním práva vymáhať poisťné. K správne právne posúdeniu veci bolo potrebné, aby sa súd vysporiadal s otázkami postúpenia pohľadávky, s otázkami verejného a súkromného práva, nadobudnutím práva ako aj s otázkou premlčania nároku. V danej veci nie je možné hovoriť o univerzálnej sukcesii práva, preto žalobca mohol nadobudnúť iba zo strany zdravotnej poisťovne predpísané poisťné a poplatky z omeškania, ale právo predpísať poisťné plnenie nenadobudol. Preto v danej veci a rozsahu práva a nároku nie je aktívne legitimovaný a žalobu voči nej bolo možné iba zamietnuť, teda rozsudok súdu prvého stupňa bolo potrebné v celom rozsahu odvolacím súdom potvrdiť, prípadne aj inak odôvodniť, ale za daného skutkového a právneho stavu nebolo možné postúpiť vec Úradu. Teda to čo neexistuje a nebolo nikdy uplatnené tým, ktorým uplatnené malo byť, t.j. B. zdravotnou poisťovňou a B. zdravotnou poisťovňou v konkurze. Vzhľadom na uvedený skutkový stav a najmä právny stav rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za zmätočné a riadne neodôvodnené, keďže nedáva odpovede jasne a zrozumiteľne na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému rozhodnutiu a pokiaľ ide o trovy konania z dôvodu zavinenia. Navyše cituje aj ustanovenie zákona neplatné a neúčinné v čase, kedy pohľadávka mala vzniknúť, ale aj v čase kedy mala byť postúpená na žalobcu a preto dovolaním napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázala na princípy riadneho a spravodlivého procesu, ktorý vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru (I. ÚS 243/2007, IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/2004, III. ÚS 117/2007, III. ÚS 332/2009, I. ÚS 501/2011, I. ÚS 46/2005, II. ÚS 76/2007, Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30, III. ÚS 36/2010, II. ÚS 44/2003, IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004) právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s

predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ten sa však neriadil týmito zásadami a tak jej poprel základné právo na spravodlivý proces. V ďalšom poukázala na to, čo sa považuje za odňatie možnosti konať pred súdom. Preto navrhla uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu jeho výroku zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd potvrdí žalobcom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a zaviazá žalobcu na úhradu trov odvolacieho aj dovolacieho konania.

Žalobca sa k dovolaniu žalovanej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je príslušný rozhodnúť o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov, ako súdov odvolacích (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas na tento procesný úkon oprávnenou osobou (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keďže ide o dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej treba zamietnuť, pretože v ňom uvádzané dôvody nie sú dané a konanie odvolacieho súdu nemá ani vady, pre ktoré by bol potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 ods. 1 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť ustanovenú v § 242 ods. 1, druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd sa predovšetkým zaoberal otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Žalovaná vyvodzuje dôvod svojho dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení v § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p., že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Podľa obsahu takto vymedzeného dovolacieho dôvodu ide tu o námietku na posúdenie otázky aktívnej legitímácie žalobcu v predmetnom konaní, kedy už súd prvého stupňa vyslovil vážne pochybnosti o vecnej aktívnej legitímácii žalobcu. Prieskum postupu odvolacieho súdu z hľadiska uvedenej námietky žalovanej vykonal dovolací súd aj z dôvodu, že prípadné porušenie tejto povinnosti odvolacím súdom by malo za následok vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

So zreteľom na túto dovoláciu námietku dovolací súd uvádza, že o procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva účastníkom občianskeho súdneho konania. Túto spôsobilosť má podľa § 19 O.s.p. ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju priznáva zákon. V občianskoprávných vzťahoch majú spôsobilosť byť účastníkom konania predovšetkým fyzické osoby ich spôsobilosť vzniká narodením a zaniká smrťou (§ 7 ods. 1 a 2 OZ). Spôsobilosť byť účastníkom konania majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 OZ). Právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy a iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon (§ 18 ods. 2 OZ). Pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou (§ 21 OZ). Zo spisu nevyplýva, že by v danej veci bol účastníkom konania ten, kto

nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Pre prípad, že žalovaná procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. stotožňuje s ňou tvrdným nedostatkom vecnej legitímácie, je potrebné uviesť, že nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (nedostatok procesnej povahy) je potrebné odlišovať od nedostatku vecnej legitímácie účastníka konania (t.j. od stavu, keď účastník konania nie je subjektom práv alebo povinností v rámci hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok). Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania má z procesného hľadiska za následok zastavenie konania (§ 103 a § 104 ods. 1 O.s.p.), nedostatok vecnej legitímácie vedie k zamietnutiu žaloby. Nedostatok vecnej legitímácie účastníka nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Žalovaná v dovolaní ďalej namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v dôsledku toho, že napadnuté rozhodnutie je (podľa jej názoru) nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa aj uznesenie odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 O.s.p. v spojení s § 167 a nasl. O.s.p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na skutkové zistenia vyvedené z výsledkov vykonaného dokazovania, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň prostriedkom kontroly v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

Dovolací súd nespochybňuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Na druhej strane ale treba mať na zreteli, že vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08).

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď ich účastník sám vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (porovnaj IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

V súvislosti s námietkou o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ale treba uviesť, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho

poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k jeho rozhodnutiu, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska.

Vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. To však [aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“)] neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil tiež opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní, v nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam - vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 ods. 1 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. „iné vady“) považuje ale - na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. - (len) za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom však vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní, teda rozumie sa pod ňou porušenie ustanovenia zákona upravujúceho konanie od začiatku až do skončenia napr. nezisťovanie skutočností podstatných pre rozhodnutie, porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazov, nesprávne meritórne rozhodnutie namiesto odmietnutia alebo zastavenia konania, nesprávne vyhodnotenie určitej skutočnosti ako nespornej, prípadne všeobecne známej, a na to nadväzujúce nevykonanie navrhnutého dôkazu alebo nedostatok predpísaných poučení. Dovolacím dôvodom je však takéto porušenie zákona len v prípade, ak bolo kauzálne pre nesprávne rozhodnutie vo veci. Kauzalita musí byť konkrétna, preto nepostačuje len abstraktná spôsobilosť zistenej vady konania založiť nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd nezistil, že by konanie súdu bolo postihnuté inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Dovolací súd plniac si zákonnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1. druhá veta O.s.p. skúmal, či konanie odvolacieho súdu nie je prípadne postihnuté vadami podľa § 237 písm. a/, c/, d/, e/ a g/ O.s.p. majúcimi za následok tzv. zmätočnosť konania a rozhodnutia. Takéto vady konania nezistil; existenciu takýchto vád netvrdila ani žalovaná vo svojom dovolaní.

Po tomto zistení dovolací súd skúmal, či je dovolanie žalovanej prípustné podľa iných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich prípustnosť dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu, akú procesnú formu má aj dovolaním napadnuté rozhodnutie. Dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p., pretože odvolací súd tým, že otázku právomoci súdu posúdil inak než súd prvého stupňa, v skutočnosti zmenil jeho rozhodnutie o veci samej [prípustnosť dovolania je tu založená na zásade diformity, teda rozdielnosti (nesúlady) rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa].

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu, či rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na správnom právnom posúdení veci, ktoré posúdenie žalovaná v dovolaní tiež namietala. Mal pritom na zreteli, že právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene vytýka odvolaciemu súdu chybu pri právnom posúdení veci.

Odvolací súd pri rozhodovaní o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa, zastavení konania a postúpení veci úradu, vychádzal z toho, že na prejednanie danej veci nie je daná právomoc súdu, keďže rozhodovanie o žalobou uplatnených nárokoch patrí do právomoci iného orgánu, do právomoci úradu. Tento svoj záver odôvodnil tým, že pre posúdenie, či vec patrí do právomoci súdu, za primárne treba považovať posúdenie povahy (charakteru) žalobou uplatňovaného práva. K tomu uviedol, že „Nárok na zaplatenie dlžného poistného a poplatku z omeškania bol a je verejnoprávnym nárokom. Podľa súdnej praxe (R 8/2005 Zbierky stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR) nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie je dlhom z práva verejného, pri ktorom poisťovňa vykonáva určitý rozsah správy vecí verejných na základe zákonného zmocnenia, resp. právny vzťah medzi žalobcom ako postupníkom pohľadávky na zaplatenie poistného na zdravotné poistenie a žalovanou ako platiteľom tohto poistného, je vzťahom verejnoprávnej povahy, ktorý nemožno podradiť pod vzťahy výslovne vypočítané v § 7 ods. 1 O.s.p. (nejde o vzťah občianskoprávny, pracovný, rodinný, družstevný, obchodný, podnikateľský a hospodársky), ani pod vzťahy, na ktoré dopadá ods. 3 cit. ust. (žiaden zákon neustanovuje, že o poplatku z omeškania s platením poistného na zdravotné poistenie rozhoduje súd), preto vec vyplývajúcu z tohto verejnoprávneho vzťahu, súdy v občianskom súdnom konaní podľa tretej a štvrtej časti O.s.p. neprejednávajú a nerozhodujú (uznesenie NS SR 6Cdo 102/2011 z 18. apríla 2012 a uznesenie 6Rks 1/2010 z 21. apríla 2010).“ Vzhľadom na uvedené každé nakladanie s ním, ako aj jeho následný právny režim, sa môže uskutočniť len v rámci zákonných ustanovení práva verejného. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 581/2004 Z.z. prešlo oprávnenie vydávať platobné výmery o pohľadávkach na poistnom vyplývajúcich z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu, o úrokoch z omeškania a pohľadávkach vyplývajúcich z nezaplatenej úhrady za neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu, na úrad. Na základe uvedeného odvolací súd ustálil, že pokiaľ v čase uplatnenia nároku na súde bol v účinnosti a platnosti osobitný zákon, ktorý kompetenciu rozhodovať o uplatnenom nároku vydávaním platobných výmerov zveril osobitnému správnenmu orgánu, a to v intenciách zákonnej úpravy normy verejného práva, nemôže byť daná právomoc súdu rozhodovať o tomto nároku podľa ustanovení súkromného práva.

Tento právny záver odvolacieho súdu považuje dovolací súd za správny.

Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie.

Občiansky súdny poriadok vymedzuje právomoc súdov v ustanoveniach § 7. V odseku 1 tohto paragrafu určuje, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú veci (nároky), ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, družstevných, ako aj z obchodných vzťahov (včítane podnikateľských a hospodárskych vzťahov). Takto ohraničený súbor sa týka vzťahov súkromného práva, ktoré sa spravujú princípmi právnej rovnosti a vôľovej autonómie účastníkov. Veci, zaradené do tohto súboru, prejednávajú a rozhodujú prevažne súdy; len výnimočne, ak to ustanovuje zákon, prejednávajú ich a rozhodujú o nich iné orgány. Podľa § 7 ods. 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Nad rámec, vymedzený uvedenými súbormi vzťahov, súdy podľa § 7 ods. 3 O.s.p. v

občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už, na rozdiel od predchádzajúcich, nezakladajú priamo na práve súkromnom, tieto však vždy len vtedy, ak to ustanovuje zákon. Tak ako to uviedol odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia.

V danej veci nebol dôvod odchyliť sa od právneho názoru vysloveného v týchto obdobných veciach, s ktorým sa plne dovolací súd stotožňuje (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012 sp.zn. 6Cdo 102/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2012 sp.zn. 6Cdo 25/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2010 sp.zn. 6Rks 1/2010).

Vzhľadom na predmet daného konania a subjekty, ktoré v ňom majú postavenie účastníkov, a právny základ, z ktorého je žaloba na zaplatenie úrokov z omeškania vyvodzovaná, nie je podľa dovolacieho súdu za potrebné bližšie vysvetliť, ktoré vzťahy považuje zákon za pracovné, rodinné a družstevné. Pokiaľ ale ide o ostatné vzťahy, vypočítané v § 7 ods.1 O.s.p., je pre účely ďalšieho výkladu vhodné podať ich stručnú charakteristiku:

Za občianskoprávne vzťahy sa považujú predovšetkým v ustanovení § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka uvedené majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony (napr. § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka). Úpravu niektorých osobitných majetkových a osobných vzťahov občianskoprávnej povahy obsahujú ďalšie zákony, napr. zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka sa podporne použijú aj vtedy, ak v niektorých predpisoch nie je upravená vlastná osobitná úprava. Napríklad podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka platí, že ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení tohto zákonníka, riešia sa podľa občianskeho práva. Obchodnoprávnymi vzťahmi sú vzťahy podnikateľov, ďalej obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (viď bližšie najmä § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka). Tak pre občianskoprávne vzťahy, ako aj pre obchodnoprávne vzťahy platí to, čo bolo uvedené vyššie o všetkých vzťahoch vymenovaných v § 7 ods.1 O.s.p., totiž že sú upravené normami súkromného práva a že sú založené na princípoch právnej rovnosti a autonómie ich subjektov.

Pre vyriešenie otázky, či tá-ktorá vec patrí do právomoci súdu v zmysle uvedených ustanovení, je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania), tento vzťah dôsledne analyzovať a následne po právnej stránke správne vyhodnotiť a posúdiť. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobcovi povinnosť uviesť vždy už v návrhu (žalobe) rozhodujúce skutočnosti (§ 79 ods.1 O.s.p.). Tie majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov, významných tak pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. právomoci, príslušnosti, spôsobilosti byť účastníkom konania), ako aj pre prípadné posúdenie veci samej. Žalobca je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a zdôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. Ak ho ale predsa len v žalobe právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný.

Pre analýzu právneho vzťahu účastníkov a posúdenie jeho povahy z hľadiska právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobca vyvodzuje z tohto právneho vzťahu je rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú majú povahu práva a povinnosti účastníkov, tvoriace obsah tohto právneho vzťahu. Len uvedené kritérium je určujúce pre posúdenie, či žalobou uplatnený nárok je vyvodzovaný z takého právneho vzťahu, ktorý možno podriaďiť pod niektorý z právnych vzťahov vymenovaných v § 7 ods. 1 O.s.p. (porovnaj tiež rozhodnutie sp.zn. 4Cdo 128/97).

V danej veci žalobca v žalobe o splnenie povinnosti žalovanou zaplatiť mu (okrem iného) poplatok z omeškania s platením poisťného na zdravotné poistenie, ako rozhodujúce skutočnosti uviedol, že na základe zmluvy zo 7. júla 2005 o postúpení pohľadávky uzavretej so spoločnosťou ZH Kredit, s.r.o., ktorý pohľadávku nadobudol od postupníka B. zdravotná poisťovňa, nadobudol pohľadávku na poisťnom

na zdravotné poistenie, ktorú bola žalovaná povinná zaplatiť B. zdravotnej poisťovni. Žalovanej vznikla aj povinnosť zaplatiť žalobcovi poplatok z omeškania v zmysle ustanovenia § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení vo výške 0,2% z dlžnej sumy poistného za každý kalendárny deň.

Podľa § 2 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, povinné zdravotné poistenie je poistenie, na ktorého základe sa poskytuje zdravotná starostlivosť v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.

Podľa § 18 ods. 9 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, príslušná poisťovňa predpíše platiteľovi poistného (§ 16 ods. 1 až 3) platobným výmerom dlžné poistné, ak ho neodviedol v termíne splatnosti podľa odsekov 1 až 4.

Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, ak poisťovňa zistí nedostatky uvedené v odseku 1, predpíše platiteľovi poistného poplatok z omeškania vo výške 0,2% z dlžnej sumy poistného za každý kalendárny deň, prípadne odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac alebo odo dňa skrátenia tohto poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet príslušnej poisťovne.

Podľa § 23 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, príslušná poisťovňa predpíše platiteľovi poplatok z omeškania platobným výmerom.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 580/2004 Z. z.“) zdravotné poistenie je

- a) povinné verejné zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom verejného zdravotného poistenia (ďalej len "poistenec") za podmienok ustanovených týmto zákonom zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len "zdravotná starostlivosť") v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom, 1)
- b) individuálne zdravotné poistenie, na základe ktorého sa poskytuje poistencom individuálneho zdravotného poistenia zdravotná starostlivosť v rozsahu určenom v zmluve podľa osobitného predpisu.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 580/2004 Z.z. vykonávanie verejného zdravotného poistenia je činnosť vo verejnom záujme, pri ktorej sa hospodári s verejnými prostriedkami. Verejné zdravotné poistenie vykonávajú zdravotné poisťovne za podmienok ustanovených v osobitnom predpise.

Podľa § 77a ods. 1 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z.z.“), na konanie a rozhodovanie o pohľadávkach z verejného zdravotného poistenia sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 77a ods. 2 zákona č. 581/2004 Z.z. ustanovenie odseku 1 sa použije rovnako na rozhodovanie o pohľadávkach na poistnom a poplatkoch z omeškania, ktoré bol platiteľ poistného povinný uhradiť podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

Podľa § 77a ods. 3 zákona č. 581/2004 Z.z. nárok na pohľadávky podľa odsekov 1 a 2 môže zdravotná poisťovňa uplatniť podaním návrhu na vydanie platobného výmeru na úrade. Podanie je možné vykonať písomnou alebo elektronickou formou. Spôsob a náležitosti elektronickej formy podania určí úrad.

Podľa § 18 ods. 1 písm. a/, bod 3. zákona č. 581/2004 Z.z., úrad vykonáva dohľad nad verejným zdravotným poistením tým, že vydáva platobné výmery vo veciach uplatnených zdravotnou poisťovňou, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu 38), úroky z omeškania 38a) a pohľadávky vyplývajúce z nezaplatenej úhrady za neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného

predpisu, 38b) (podľa poznámok 38), 38a) a 38b) osobitným predpisom treba rozumieť zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov; poznámka dovolacieho súdu).

Podľa prechodného ustanovenia § 85h ods. 1 zákona č. 581/2004 Z.z. zdravotná poisťovňa uplatňuje na úrade nárok na dlžné poistné, nárok na poplatok z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

Podľa prechodného ustanovenia § 85h ods. 3 zákona č. 581/2004 Z.z. úrad vydáva platobné výmery vo veciach poplatkov z omeškania, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

Zohľadniac žalobcom vymedzený rozhodujúci skutkový stav (ktorý zostal v priebehu súdneho konania nezmenený) považuje dovolací súd za potrebné podčiarknuť, že žalobca svoj nárok vyvodzuje z právneho vzťahu, ktorý:

- a) vznikol medzi ním ako postupníkom pohľadávky poistného na zdravotné poistenie a platiteľom poistného, predmetom ktorého je platenie poistného, resp. poplatku z omeškania z neodvedeného, resp. oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie žalovanou vzniknutých ešte podľa zákona č. 273/1994 Z.z. Právny rámec, v ktorom vzniklo ním uplatnené právo, vymedzil sám žalobca svojimi skutkovými tvrdeniami, pričom ho lokalizoval práve len do tohto právneho vzťahu; tým zároveň (nepriamo) vylúčil, že k nemu došlo v inom právnom vzťahu,
- b) sa netýkal niektorej z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby a nevyplyval zo súkromného práva. Išlo o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie riadneho fungovania verejného zdravotného poistenia, teda cieľ, odlišný od tých, pre ktoré fyzické a právnické osoby vstupujú do vzťahov občianskoprávných, pracovných, rodinných, družstevných a obchodných (vrátane podnikateľských a hospodárskych). Účastníci v danom vzťahu nemali autonómne a rovnoprávne postavenie, charakteristické pre tie právne vzťahy založené na súkromnom práve, ktoré vypočítava § 7 ods.1 O.s.p., naopak, ich odlišné postavenie v tomto právnom vzťahu vykazovalo znaky, odzrkadľujúce osobitný význam zdravotného poistenia, na ktorého základe sa poskytuje zdravotná starostlivosť v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi,
- c) je upravený právnym predpisom, samostatne riešiacim dôsledky nezaplatenia, resp. oneskoreného zaplatenia poistného na zdravotné poistenie osobitným postupom zákonom na to určeného orgánu.

Tým, že zmluvou zo 7. júla 2005 došlo k postúpeniu pohľadávok poisteného na zdravotné poistenie a poplatku z omeškania na postupníka (na žalobcu), nedošlo k zmene povahy pohľadávok a ich príslušenstva.

Z ostatne citovaných prechodných ustanovení zákona č. 581/2004 Z.z. vyplýva, že nárok na dlžné poistné a nárok na poplatok z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré vznikol nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004, sa uplatňuje na úrade a že rozhodovanie o takýchto pohľadávkach patrí do právomoci úradu. Predpokladom vzniku oprávnenia úradu (a žiadneho iného orgánu) rozhodovať (jeho právomoci) je, aby išlo o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004.

Vychádzajúc z uvedených charakteristických znakov predmetného právneho vzťahu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že právny vzťah medzi žalobcom ako postupníkom pohľadávky na zaplatenie poistného na zdravotné poistenie a žalovanou ako platiteľom tohto poistného, je vzťahom verejnoprávnej povahy, ktorý nemožno podriaďovať pod vzťahy výslovne vypočítané v § 7 ods. 1 O.s.p. (nejde o vzťah občianskoprávny, pracovný, rodinný, družstevný, obchodný, podnikateľský a hospodársky), ani pod vzťahy, na ktoré dopadá § 7 ods. 3 O.s.p. (žiadny zákon neustanovuje, že o

poplatku z omeškania s platením poisťného na zdravotné poistenie rozhoduje súd). Vec, vyplývajúca z tohto verejnoprávneho vzťahu, preto súdy v občianskom súdnom konaní podľa tretej a štvrtej časti O.s.p. neprejednávajú a nerozhodujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že pokiaľ zákonodarca určil orgán (úrad), ktorý je v rámci vymedzenej pôsobnosti oprávnený rozhodovať o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení a súčasne ho poveril výkonom dohľadu nad verejným zdravotným poistením, potom tento orgán (úrad) je oprávnený a súčasne povinný konať o uplatnených nárokoch bez ohľadu na to, kto si tento nárok uplatnil.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu je správne, a preto dovolanie žalovanej proti nemu treba uznesením zamietnuť podľa § 243b ods. 1 a 4 O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.